

Opas ympäristömerkin käyttämiseen julkisissa hankinnoissa

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista
annetun lain mukaan (1397/2016) 1.1.2017

Sisältö

JOHDANTO

Uudet vahvat mahdollisuudet.....3

Miksi ympäristömerkkiä kannattaa edellyttää.....4

Tehokasta valvontaa ja seurantaa 4

Ympäristömerkki on selkeää viestintää 4

Millaisia Joutsenmerkillä ja EU-kukalla merkittyjä tuotteita on saatavana?..... 4

Miten nopeasti ympäristömerkin saa?..... 4

Hankintaprosessi.....5

Hankintalain reunaehdot..... 5

Miten ympäristömerkki otetaan osaksi julkista hankintaa?..... 7

Ympäristömerkin todentaminen..... 8

Työehtoja koskevat vaatimukset 8

Tarjoajan soveltuvuus – ympäristöasioiden hallinnointi..... 9

Markkinakartoitus 10

Ympäristömerkki osaksi sopimusta 11

Lisätietoja 13

Vastuuvapauslauseke

Nämä ohjeet ja niissä mainitut esimerkit ovat yleisiä ohjeita ympäristömerkin käytöstä julkisissa hankinnoissa. Ohjeet on suunnattu julkisella sektorilla hankintoja tekeville henkilöille. Näissä ohjeissa kerrotaan, miten hankintoja tekevät tahot voivat asettaa ympäristömerkkejä koskevia vaatimuksia hankintamenettelyn eri vaiheissa. Sekä lainsäädäntö että käytännöt ovat voineet muuttua ohjeiden laatimisen jälkeen. Ohjeet eivät tästä syystä ole juridisesti sitovia, vaan lainopillista neuvontaa on suositeltavaa pyytää tapauskohtaisesti.

Seuraavilla sivuilla kerrotaan, miten ympäristömerkki voidaan huomioida hankintamenettelyn eri vaiheissa. Ohjeet on laatinut Suomen Ympäristömerkintä yhteistyössä PTCServices Oy:n kanssa.

Julkaisuajankohta:

Maaliskuu 2017

Ministeriöt ohjaavat

Motiva Services Oy – Ympäristömerkintä hallinnoi Suomessa Joutsenmerkkiä ja EU-ympäristömerkkiä. Ympäristömerkintä toimii työ- ja elinkeinoministeriön ja ympäristöministeriön ohjauksessa.

JOHDANTO:

Uudet vahvat mahdollisuudet

Hienoa, kun olet tarttunut tähän ympäristömerkkioppaaseen! Uusi hankintalaki (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, 1397/2016) tarjoaa hyvät mahdollisuudet ympäristönäkökoh- tien ja ympäristömerkkien huomioimiseen julkisissa hankinnoissa. Tässä oppaassa on kerrottu, miten ympäristömerkit voi käytännössä huomioida.

Lähtökohta on, että hankintayksiköt voivat edellyttää kilpailutuksen kohteena olevilta tuotteilta tai palveluilta tiettyä ympäristömerkkiä. Aiemmin hankintalaki mahdollisti ainoastaan ympäristömerkin taustalla olevien kriteerien vaatimisen ja toivotun ympäristömerkin perään piti lisätä ilmaisu ”tai

vastaava”. Uuden hankintalain myötä hankintayksikkö voi vaatia tiettyä merkkiä näytöksi siitä, että hankinnan kohde vastaa ympäristöominaisuuksia. Halutessaan hankintayksikkö voi edellyttää merkkiä myös sosiaalisten ominaisuuksien tai muiden ominaisuuksien täyttämisestä.

Ympäristömerkkien edellyttäminen julkisessa hankinnassa on yhä vapaaehtoista. Ympäristömerkin lisäksi ympäristönäkökohdat voi huomioida myös tarjoajan soveltuvuuden arvioinnissa. Tästä on kerrottu tarkemmin tämän julkaisun sivulla 9 kappaleessa *Tarjoajan soveltuvuus – ympäristöasioiden hallinnointi*.

Tiesitkö,
että hotellit
ja ravintolat
voivat olla
ympäristö-
merkittyjä?

Miksi ympäristömerkkiä kannattaa edellyttää?

Tehokasta valvontaa ja seurantaa

Ympäristömerkki, kuten Joutsenmerkki ja EU-ympäristömerkki, on takuu siitä, että tuote tai palvelu on tiukkojen ympäristövaatimusten mukainen. Joutsenmerkki ja EU-ympäristömerkki asettavat tuotteelle tiukat ympäristöä koskevat vaatimukset kaikissa elinkaaren vaiheissa.

Ympäristömerkin edellyttäminen on helppo tapa huomioida ympäristönäkökohdat julkisessa hankinnassa, sillä hankintayksikön ei tarvitse itse valvoa, täyttääkö tuote tai palvelu ympäristömerkin saamiselle asetetut kriteerit. Hankintayksikkö tarkastaa ainoastaan, että tuotteella tai palvelulle on myönnetty ympäristömerkki.

Suomen Ympäristömerkintä valvoo jatkuvasti, että Joutsenmerkillä tai EU-ympäristömerkillä merkityt tuotteet ovat asetettujen vaatimusten mukaisia. Molempien merkien luovissa on aikarajoitus. Kun luvan voimassaoloaika päättyy, yrityksen on haettava ympäristömerkkiä uudelleen. Suomen Ympäristömerkintä valvoo vaatimusten täyttymistä riippumattomien laboratoriodien tekemillä kattavilla testeillä sekä todistusten ja dokumentointien avulla. Valvontaan kuuluu myös tarkastuskäyntejä riippumatta siitä, tapahtuuko valmistus Suomessa tai Aasiassa. Kun kolmannen osapuolen suorittama tarkastus on hyväksytty, yritys saa lisenssin Joutsenmerkin tai EU-ympäristömerkin käyttämiseen tuotteessaan. Ympäristömerkin vaatimuksia arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti. Ympäristömerkit pysyvät siten koko ajan ajantasalla.

Joutsenmerkki ja EU-ympäristömerkki ovat kolmannen osapuolen sertifiointeja, jotka perustuvat standardiin ISO 14 024.

Ympäristömerkki on selkeää viestintää

Suomalaisista kuluttajista jopa 88 prosenttia tuntee Joutsenmerkin. Ympäristömerkki on helppo tapa osoittaa, että yritys ottaa ympäristön huomioon hankinnoissaan. Tämä helpottaa myös toiminnan ympäristötavoitteiden seurantaa, sillä hankittavien ympäristömerkittyjen tuotteiden ja palveluiden määrää voidaan mitata.

Millaisia Joutsenmerkillä ja EU-kukalla merkittyjä tuotteita on saatavana?

- Joutsenmerkillä on noin 19 000 tuotetta Pohjoismaissa yli 60 tuoteryhmässä
- EU-ympäristömerkillä on noin 40 000 tuotetta yli 30 tuoteryhmässä

Miten nopeasti ympäristömerkin saa?

Ympäristömerkkiä haetaan Suomen Ympäristömerkinnältä. Jos tuote tai palvelu täyttää kriteerit, Joutsenmerkin tai EU-ympäristömerkin saaminen kestää keskimäärin neljä kuukautta. Hakemusajat vaihtelevat tuote- ja palveluryhmittäin. Olemassa olevaa ympäristömerkkiä uusittaessa tai päivitetäessä käsittelyaika on usein lyhyempi.

Tapauskohtaisesti saattaa olla tarkoituksenmukaista sallia ympäristömerkkiä koskevan vaatimuksen täyttäminen vasta myöhemmin sopimuskauden aikana. Näin toimittajalla on enemmän aikaa ympäristömerkin hakemiseen.

Joutsenmerkki ja EU-ympäristömerkki asettavat tiukat ympäristöä koskevat vaatimukset kaikissa tuotteen elinkaaren vaiheissa.

Hankintaprosessi

Hankintalain reunaehdot

Hankintayksikkö voi vaatia ympäristömerkkiä näytöksi hankinnan kohteen ympäristöominaisuuksista. Edellytyksenä tietyn merkin vaatimiselle on kaikkien seuraavien ehtojen täyttyminen:

- 1) Merkille asetetut vaatimukset koskevat ainoastaan perusteita, jotka liittyvät hankinnan kohteeseen ja soveltuvat hankinnan kohteena olevien rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen ominaisuuksien määrittelyyn.
- 2) Merkille asetetut vaatimukset perustuvat puolueettomasti todennettavissa oleviin ja syrjimättömiin perusteisiin.

- 3) Merkit vahvistetaan avoimessa menettelyssä, johon viranomaiset, kuluttajat, työmarkkinaosapuolet, valmistajat, kaupan edustajat ja valtioista riippumattomat organisaatiot sekä muut asiaankuuluvat sidosryhmät voivat osallistua.
- 4) Kaikkien asianomaisten osapuolten on mahdollista saada merkki.
- 5) Merkille asetetut vaatimukset laatii kolmas osapuoli, johon merkkiä hakeva toimittaja ei voi käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa.

Tiettyä merkkiä vaativan hankintayksikön on hyväksyttävä myös muut mahdolliset merkit, jotka täyttävät vastaavat vaatimukset kuin merkki, jota hankintayksikkö on vaatinut.

Siinä tapauksessa, että hankintayksikkö ei edellytä hankinnan kohteen täyttävän kaikkia merkille asetettuja vaatimuksia tai merkkiin sisältyy myös sellaisia vaatimuksia, jotka eivät liity hankinnan kohteeseen, hankintayksikön on ilmoitettava tarjouspyynnössä, miltä osin vaatimukset on täytettävä. Toisinaan koko merkin vaatiminen saattaisi sulkea tarjoajien joukosta esimerkiksi pieniä ja keskisuuria yrityksiä, joilla ei aina ole varaa hankkia vaadittavaa merkkiä.

Jos tarjoajalla ei todistettavasti ole ollut mahdollisuutta saada hankintayksikön ilmoittamaa merkkiä tai vastaavaa merkkiä tarjouskilpailussa asetettujen määräaikojen kuluessa, hankintayksikön on hyväksyttävä myös muita asianmukaisia todistuskeinoja. Edellytyksenä toki on, ettei merkin hankkiminen viivästy tarjoajasta johtuvista syistä. Tällaisia muita hyväksyttäviä todistuskeinoja voivat olla esimerkiksi valmistajan tekniset asiakirjat tai hankintayksikön ilmoittamat tietyt selvitykset.

Miten ympäristömerkki otetaan osaksi julkista hankintaa?

Ympäristömerkki voidaan huomioida julkisessa hankinnassa käytännössä kahdella tavalla:

- A. *vähimmäisvaatimuksena* hankinnan kohteen kuvauksessa tai
- B. lisäpisteinä *laatuvertailussa*.

Hankintayksikkö voi itse ratkaista, mitä ympäristömerkkiä se edellyttää. Hankintalain vaatimuksena on ainoastaan, että merkki täyttää sivulla 5 kappaleessa *Hankintalain reunaehdot* esitetyt viisi edellytystä.

Hankinta-asiakirjoissa on aina syytä olla linkki edellytettyyn ympäristömerkkiin tai kriteeriasiakirjoihin. Vaihtoehtoisesti tiedostot voidaan laittaa hankinta-asiakirjojen liitteeksi.

A. *Ympäristömerkki vähimmäisvaatimuksena*

Hankintayksikkö voi vaatia, että hankinnan kohteena olevalle tuotteelle tai palvelulle on myönnetty tietty ympäristömerkki. Jos vaatimus on ehdoton – merkki on oltava, jotta kilpailutukseen voi osallistua – puhutaan hankinnan kohteen vähimmäisvaatimuksista.

Vähimmäisvaatimukset ilmoitetaan hankintailmoituksessa tai tarjouspyyntöasiakirjoissa ja ne määrittelevät hankinnan kohteen. Vain vähimmäisvaatimukset täyttävät tarjoukset huomioidaan. Jos ympäristömerkki on vähimmäisvaatimuksena, eikä tarjoajalla ole ympäristömerkkiä eikä hän myöskään esitä selvitystä, että hänen tarjoamansa tuote tai palvelu tosiasiallisesti täyttää ympäristömerkin saamisen edellytykset, tarjous hylätään.

ESIMERKKEJÄ:

Tarjouspyynnön vähimmäisvaatimus voisi kuulua näin:

- Tarjotuilla tuotteilla/palvelulla on oltava Joutsenmerkki/EU-ympäristömerkki

Vähimmäisvaatimus voi koskea vain tiettyä tavaraa tai palvelua tai vain tiettyä osaa ympäristömerkin vaatimuksista:

- Tarjotut tuotteet täyttävät Joutsenmerkin [tai jokin muu ympäristömerkki] kriteeridokumentin [nro].

Käytännössä riittää, että tarjoajalla on vähimmäisvaatimuksena edellytetty merkki sopimuskauden alkaessa. Tällöin tarjoajilla on aikaa hakea merkkiä rajoittamatta kilpailua. Merkkiä voisi edellyttää myös vasta tietyn ajan kuluttua sopimuskauden alkamisesta. Mutta siinä tapauksessa, ettei merkkiä ole sopimuskauden alkaessa tai tietyn ajan kuluttua, sopimusta ei voida tehdä, se pitää purkaa tai vähintäänkin turvautua sopimuksen sanktiolausekkeen käyttöön.

- Tarjotuilla tuotteilla / palvelulla on oltava Joutsenmerkki / EU-ympäristömerkki viimeistään sopimuskauden alkaessa.
- Tarjotuilla tuotteilla / palvelulla on oltava Joutsenmerkki / EU-ympäristömerkki viimeistään [jokin aika, esim.] kuuden kuukauden kuluttua sopimuskauden alkamisesta.

B. *Ympäristömerkki laatuvertailussa*

Siinä tapauksessa, että hankintayksikkö haluaa kannustaa ympäristömerkittyjen tuotteiden tai palvelujen tarjoamiseen, mutta merkin tarjoaminen ei ole hankintayksikölle välttämätöntä, merkki voidaan huomioida laatuvertailussa. Hankinnan valintaperusteena on tällöin hinta-laatusuhde ja edellytettyä merkkiä tarjoamalla tarjoaja saa lisäpisteitä

laadun vertailussa. Laatu pisteitä voi antaa ympäristömerkin lisäksi myös muista hankintayksikölle tärkeistä arvoista ja ominaisuuksista. Hankintayksikkö ratkaisee itse, miten se pisteyttää laatuvertailussa huomioitavia kohtia tai miten laatuvertailua painotetaan suhteessa hankinnan hintaan.

Laatuvertailussa esitettyjen pisteperusteiden tarjoaminen ei ole edellytys tarjouskilpailuun osallistumiselle. Hankintayksikön on hyvä huomioida, että voittajaksi voi siten valikoitua hinnan ja muiden laatusuhteiden perusteella sellainen tarjoaja, joka ei ole tarjonnut ympäristömerkittyjä tuotteita tai palveluita. Hankintayksikön onkin tapauskohtaisesti arvioitava, onko ympäristömerkittyjen tuotteiden tai palvelujen saaminen sille ehdottoman tärkeää. Mikäli on, ympäristömerkkiä on edellytettävä vähimmäisvaatimuksena hankinnan kohteen kuvauksessa.

ESIMERKKEJÄ:

Laatuvertailun pistekohta voisi kuulua näin:

- Tarjotuilla tuotteilla/palvelulla on Joutsenmerkki/EU-ympäristömerkki = xx pistettä.
- Tarjotut tuotteet täyttävät Joutsenmerkin [tai jokin muu ympäristömerkki] kriteeridokumentin [nro] = xx pistettä.
- Tarjotuilla tuotteilla/palvelulla on Joutsenmerkki/EU-ympäristömerkki viimeistään sopimuskauden alkaessa = xx pistettä.
- Tarjotuilla tuotteilla/palvelulla on Joutsenmerkki/EU-ympäristömerkki viimeistään [jokin aika, esim.] kuuden kuukauden kuluttua sopimuskauden alkamisesta = xx pistettä.

Ympäristömerkin todentaminen

Hankintayksikkö voi halutessaan vaatia todistusta ympäristömerkkiä koskevan vaatimuksen täytymisestä. Todistuksena voi pyytää esimerkiksi vaadittavan ympäristömerkin voimassa olevan lisenssinumeron tai kopion lisenssistä.

Työehtoja koskevat vaatimukset

Hankintayksikkö voi asettaa myös työehtoja tai esimerkiksi Reilua kauppaa koskevia ehtoja siinä tapauksessa, että ne liittyvät hankinnan kohteeseen ja täyttävät sivun 5 kappaleessa *Hankintalain reunaehdot* esitetyt edellytykset.

Esimerkiksi tekstiilien hankinnassa saattaisi olla perusteltua edellyttää, että tuotteiden valmistuksessa noudatetaan YK:n kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimuksia.

Tutustu ympäristömerkittyihin tuotteisiin ja palveluihin!

Joutsenmerkityt ja EU-ympäristömerkityt tuotteet ja palvelut löydät nettisivuilta:

joutsenmerkki.fi

eu-ymparistomerkki.fi

Suomen Ympäristömerkintä valvoo jatkuvasti, että Joutsenmerkillä tai EU-ympäristömerkillä merkityt tuotteet ovat asetettujen vaatimusten mukaisia.

Tarjoajan soveltuvuus – ympäristöasioiden hallinnointi

Edellä kerrottujen vähimmäisvaatimusten ja laatuvertailun lisäksi julkisissa hankinnoissa on mahdollista asettaa vaatimuksia tarjouskilpailuun osallistuvalla yritykselle tai muulle toimijalle. Nämä ns. soveltuvuusvaatimukset eivät liity hankinnan kohteeseen, vaan koskevat nimenomaan tarjoajaa. Asetettujen soveltuvuusvaatimusten täyttäminen on edellytys tarjouskilpailuun osallistumiselle. Käytännössä hankintayksikkö tarkastaa soveltuvuusvaatimusten täyttymisen ennen tarjousten tarkastamista ja vertailua.

Yhtenä soveltuvuusvaatimuksena hankintayksikkö voi edellyttää, että tarjoajalla on ympäristöasioiden hallinnointijärjestelmä, jossa on kuvattu

ympäristöasioiden hallintaa esimerkiksi toiminnan eri vaiheissa (esim. kuljetus, materiaalihankinnat, jätehuolto, jätteen vähentäminen). Tarjoaja voi osoittaa vaatimuksen täyttymisen myös sertifioitulla ympäristöasioiden hallinnointijärjestelmällä (esim. ISO 14001). Muita tavanomaisesti edellytettäviä soveltuvuusvaatimuksia ovat liikevaihdon suuruus sekä referenssit aiemmista vastaavista toimituksista.

EU-hankinnoissa soveltuvuusvaatimukset asetetaan ns. ESPD-lomakkeella. Kansallisissa hankinnoissa hankintayksikkö voi muotoilla soveltuvuuslomakkeen vapaasti. Ympäristöasioiden hallinnointijärjestelmää on mahdollista edellyttää molemmissa.

Markkinakartoitus

Ennen hankintamenettelyn aloittamista hankintayksikön on hyvä kartoittaa markkinoita ja suunnitella hankintaa. Hankintayksikkö voi tiedottaa yrityksiä tulevista hankinnoistaan ja käydä vuoropuhelua esimerkiksi hankinnan kohteen vähimmäisvaatimuksista, laatuvertailusta tai sopimusehdoista. Markkinakartoituksella voitaisiin tiedustella esimerkiksi näkemyksiä ympäristömerkin huomiointiin. Kysymyksiä voisivat olla esimerkiksi:

- Olisiko ympäristömerkki tarkoituksenmukaista huomioida tulevassa hankinnassa?
- Mikä ympäristömerkki olisi hankinnassa tarkoituksenmukainen?
- Onko usealla markkinoilla olevalla tuotteella / palvelulla kyseinen ympäristömerkki?
- Kannattaisiko ympäristömerkkiä edellyttää hankinnan kohteen vähimmäisvaatimuksissa vai laatuvertailussa?
- Olisiko tarkoituksenmukaista edellyttää jotain ympäristömerkin osaa tai ominaisuutta vähimmäisvaatimuksena ja huomioida muiden kriteerien täyttäminen laatuvertailussa?
- Kannattaisiko ympäristömerkkiä edellyttää välittömästi vai esimerkiksi vasta tietyn ajan kuluttua sopimuskauden alkamisesta?
- Koskisiko ympäristömerkki kaikkia hankinnan kohteena olevia tuotteita / palveluita?
- Miten ympäristömerkin edellyttäminen vaikuttaa hinnoitteluun?

Markkinakartoitus on vapaamuotoinen menettely, josta voidaan julkaista ilmoitus Hilmassa (www.hankintailmoitukset.fi), mutta ilmoittaminen on vapaaehtoista. Hankintayksikkö voi julkaista markkinakartoitusta koskevat tiedot nettisivuillaan. Lisäksi hankintayksikkö voi lähestyä toimittajia sähköpostitse.

Markkinakartoituksen yhteydessä on mahdollista julkaista asiakirjoja, kuten tarjouspyyntöluonnos, ja pyytää niihin kommentteja. Käytännössä hankintayksikön kannattaa esittää myös selkeitä kysymyksiä, joihin se toivoo toimittajilta näkemystä. Hankintayksikkö voi myös järjestää kaikille avoimen tilaisuuden, jossa keskustellaan tulevasta hankinnasta ja sen ehdoista.

Toimittajan markkinakartoituksen yhteydessä antamat neuvot eivät saa johtaa kilpailun vääristymiseen eikä tietyille toimittajalle saa antaa muita enemmän tietoa.

Markkinakartoituksen ajankohtaa ei ole sidottu hankintamenettelyn aloittamiseen. Tavanomaisesti markkinakartoitusta tehdään muutamia kuukausia ennen hankintamenettelyn aloittamista eli hankintailmoituksen julkaisua. Kun hankintailmoitus on julkaistu, hankintayksikön mahdollisuudet keskustella markkinoiden kanssa tai tehdä muutoksia tarjouspyyntöasiakirjoihin ovat huomattavasti rajallisemmat.

Ympäristömerkki osaksi sopimusta

Ympäristömerkkiä koskeva vaatimus siirretään tarjouskilpailun jälkeen osaksi sopimusta. Jos merkki on ollut hankinnan vähimmäisvaatimuksena, myös sopimusehto muotoillaan samanlaiseksi. Jos hankintayksikkö on esimerkiksi edellyttänyt, että tuotteella on Joutsenmerkki, vaatimus siirretään sellaisenaan osaksi sopimusta.

Siinä tapauksessa, että ympäristömerkki on huomioitu laatuvertailussa ja voittanut tarjoaja on tarjonnut merkkiä, ympäristömerkki muuttuu pakolliseksi vaatimukseksi sopimuskauden ajaksi. Sen sijaan jos voittanut tarjoaja ei ole tarjonnut ympäristömerkkiä laatuvertailussa, ympäristö-

merkkiä koskevaa vaatimusta ei siirretä lainkaan sopimukseen.

ESIMERKKEJÄ:

Sopimusehto:

- Sopimuksen kohteena olevilla tuotteilla/palvelulla on voimassa oleva Joutsenmerkki/EU-ympäristömerkki koko sopimuskauden ajan.
- Tarjotut tuotteet täyttävät Joutsenmerkin [tai jokin muu ympäristömerkki] kriteeridokumentin [nro] koko sopimuskauden ajan.

Koska ympäristömerkin kriteereitä saatetaan päivittää ja tiukentaa sopimuskauden aikana, sopimuksessa on hyvä todeta, että sopimuksen kohteena olevien tuotteiden tai palveluiden on täytettävä vähintään sopimuksen allekirjoitushetkellä voimassa olleet ympäristömerkin edellytykset koko sopimuskauden ajan. Suomen Ympäristömerkintä tarkistaa vaatimuksia aika ajoin (samanaikaisesti kaikissa maissa) tieteellisten tulosten ja markkinoiden kehityksen pohjalta. Tämä tarkoittaa, että kaikkien yritysten, joilla on ympäristömerkittyjä tuotteita tai palveluita, on merkin säilyttääkseen osoitettava toimivansa uusien vaatimusten mukaisesti.

- Sopimuksen kohteena olevilla tuotteilla/palvelulla on voimassa oleva Joutsenmerkki/EU-ympäristömerkki koko sopimuskauden ajan sellaisena, kuin Joutsenmerkki/EU-ympäristömerkki oli sopimuksen allekirjoitushetkellä/pp.kk.vvvv.
- Tarjotut tuotteet täyttävät Joutsenmerkin [tai jokin muu ympäristömerkki] pp.kk.vvvv päivätyn kriteeridokumentin [nro] koko sopimuskauden ajan.

Sekä painolaitos että sen painotuotteet voivat olla ympäristömerkittyjä.

Sopimuskauden aikana tilaajan on muistettava valvoa sopimusta. Tilaaja voi myös aika ajoin pyytää ympäristömerkkiä koskevia selvityksiä nähtäväkseen.

Ympäristömerkkiä koskevan sopimusehdon lisäksi sopimuksessa on syytä olla sanktiolauseke (sekä mahdollisesti irtisanomislauseke) sellaisia tilanteita varten, ettei ympäristömerkkiä koskeva vaatimus sopimuskauden aikana täytyisikään. Erityisesti sanktio ja irtisanomisehto on hyvä huomioida siinä tapauksessa, että ympäristömerkistä on saanut laatuasteita tarjousten vertailuvaiheessa ja merkin tarjoaminen on siten vaikuttanut voittajan valintaan.

- Sopimuksen kohdassa xx edellytetty ympäristömerkki on ehdoton vaatimus sopimuskauden aikana. Jos tuote/palvelu ei täytä ympäristömerkkiä koskevaa vaatimusta, sopimus on

mahdollista purkaa sopimusehdon xx mukaisesti [tai esim. xx viikon/kuukauden irtisanomisajalla].

- Sopimuksen kohdassa xx edellytetty ympäristömerkki on ehdoton vaatimus sopimuskauden aikana. Jos tuote/palvelu ei täytä ympäristömerkkiä koskevaa vaatimusta, tilaajalla on oikeus sopimussakkoon osoittamatta, että ympäristömerkkiä koskevan sopimusehdon laiminlyönnistä olisi todellisuudessa aiheutunut vahinkoa tilaajalle. Sopimussakko on xxxx euroa (alv 0 %) ja se voidaan vähentää toimittajalle/palveluntuottajalle maksettavista maksuista. [Mikäli toimittaja/palveluntuottaja ei hanki tuotteelle/palvelulle ympäristömerkkiä tilaajan huomautuksen jälkeen, sopimus on mahdollista purkaa sopimusehdon xx mukaisesti/xx viikon/kuukauden irtisanomisajalla.]

Lisätietoja

Joutsenmerkki ja EU-ympäristömerkki ovat tehokkaita työkaluja

- Tiukat ympäristövaatimukset
 - hyvä ympäristölle, biologiselle monimuotoisuudelle ja ilmastolle
- Tuotteen elinkaarinäkökulma
 - asettaa vaatimuksia, joista on eniten hyötyä
- Tiukat kemikaaleja koskevat vaatimukset
 - ympäristön ja terveyden edistämiseksi
- Asetettujen vaatimusten järjestelmällinen seuranta

Laajuus ja pätevyys

- Joutsenmerkki: Noin 19 000 tuotetta ja palvelua yli 60 tuoteryhmästä
- EU-ympäristömerkki: Noin 40 000 tuotetta ja palvelua yli 30 tuoteryhmästä
- Ympäristömerkintä kehittää kriteereitä ja tiukentaa nykyisiä uusien tieteellisten tutkimustietojen pohjalta.

Lisätietoa

www.joutsenmerkki.fi

www.eu-ymparistomerkki.fi

Vastuullisuusmerkkien haaste kunnille:

joutsenmerkki.fi/yrityksille/julkiset-hankinnat/

Motivan hankintapalvelu:

motivanhankintapalvelu.fi

Kuntaliiton hankintapalvelu:

www.hankinnat.fi

Ilmastonmuutos on merkittävin yksittäinen ympäristöongelma. Joutsenmerkki ja EU-ympäristömerkki ovakin asettaneet kaikkien tuotteidensa kriteereihin ilmastoon liittyviä vaatimuksia. Toimimalla näin ne pyrkivät ohjaamaan kulutusta ilmastoja vähemmän kuormittavaan suuntaan.

